

VERLIJMEN VAN KERAMISCHE STEENSTRIPS OP ETER-BACKER HD IN BUITENEXPOSITIE

Gegevens

Positionering	: wand en plafond
Toepassing	: buitenruimte (definitie conform uitgave "keramische tegels" van SBR en WTCB)
Ondergrond	: plaatmateriaal, merknaam Eter-Backer HD, producent Eternit
Afwerking	: keramische steenstrips, vrij van zaagslib, vlakke achterzijde
Formaat	: alle formaten, dikte ongeveer 2 cm
Temperatuur	: de temperatuur van het systeem mag nooit de 70 °C overstijgen
Gewicht	: maximale gewicht steenstripsafwerking: 50 kg/m ²
Omstandigheden	: normale omgevingstemperatuur, normale oplevering, zonodig geconditioneerd

Ondergrondvoorbereiding

- De ondergrond moet aangebracht zijn conform de toepassingsrichtlijnen van Eternit voor Eter-Backer HD met o.a. daarin de bepalingen:
- Plaatmateriaal bevestigen met Eter-Backer HD schroef.
- Voor plafondtoepassingen moet waterinfiltratie langs de rugzijde worden vermeden.
- De voegen tussen de platen, uitgezonderd ter hoogte van aan te brengen dilatatievoegen, voorzien van een lijvige kwastlaag **COAT omnibind** met een breedte van 50 mm aan iedere zijde. **MB omnibind** in de pasta aanbrengen en nogmaals aansmeren.

Verwerkingsomstandigheden

Het Eter-Backer HD systeem wordt op de bouwplaats gemonteerd en afgewerkt. Tevens kunnen prefab gevelelementen worden toegepast. In dat geval worden extra eisen gesteld ter voorkoming van schranken van de elementen tijdens transport en/of montage.

Verlijmen steenstrips

- De steenstrips worden verlijmd met **PL85 ES omnitem**.

Alternatief, langere open tijd

- De steenstrips lijmen met behulp van **PL85 PROF omnitem**.

Het is belangrijk voor de duurzaamheid van het systeem dat de steenstrips vol in het lijmbed worden aangebracht. Gebruik een lijmkamvertanding van 6-8 mm en controleer dat het contactoppervlak van de lijm (vulgraad) een percentage van 100% van het totale oppervlak benadert. Controleer regelmatig slijtage van de kamspaan om te voorkomen dat lijmrillen te dun worden opgezet. De lijm bij voorkeur in verticale richting opbrengen.

Voor het verlijmen van de steenstrips moet de ondergrond stofvrij zijn. Na aanmaken van de lijm, kleine werkbare delen van de ondergrond inlijmen en voorzien van een kamvertanding. Let op dat ingelijmde delen niet te lang open staan waardoor een eerste vlies op de lijm laag kan ontstaan. Bij warm weer of intensieve ventilatie kan de open tijd korter zijn. Houdt hiermee per situatie rekening en pas daartoe het werk- dan wel lijmmoppervlak aan. Vermijd tijdens de verwerking en afbinding vocht, tocht en directe blootstelling aan zonlicht.

De steenstrips mogen van verschillende formaten, door elkaar en in ieder verband worden verwerkt. Alvorens de steenstrips te verlijmen moeten deze eerst aan de lijmzijde goed schoon en stofvrij worden gemaakt. Doe dit voordat het lijmvlak wordt opgezet. Vervolgens de achterzijde van de steenstrips inlijmen en deze met een licht schuivende beweging in de lijm plaatsen (butter en floating techniek) en stevig aandrukken. Plaats steenstrips niet strak in de hoek tegen de wand, vloer en/of plafond. Eventueel aanwezige randisolatie altijd respecteren. Verwijder na inlijmen lijmresten op de steenstrips en in de voegen voordat de lijm droog is.

Voegen

- 2-5 mm: bij voegen kleiner dan 5 mm is geen voegafwerking nodig.
- > 8 mm: Alvorens de steenstrips te voegen moet men de lijm minstens één dag laten drogen. Dit om verkleuringen van de voeg te voorkomen. De hardheid van de steenstrip en de aan te brengen voegen dienen op elkaar te worden afgestemd.
- De tegelvoegen invoegen met kunsthars gemodificeerde voegmortel.
- De voeghardheid wordt bepaald overeenkomstig CUR Aanbeveling nr. 61 (2013), WTCB-TV 208. Bij steenstrips met een lage wateropneming (IW2 of minder) en een hoge druksterkte is een voeghardheid VH 35 de beste keuze, bij steenstrips met een normale wateropzuiging (IW3 of meer) en een (relatief) beperkte druksterkte dient uit te worden gegaan van een voeghardheid van VH 25. Het terugleggen van de voegen dient te worden beperkt tot een maat van maximaal 3 mm.

Dilateren

Bij dilateren van het Eter-Backer HD systeem dient te worden uitgegaan van drie verschillende soorten van dilataties, te weten;

- Gebouwdilataties.
- Dilataties in het Eter-Backer HD systeem in verband structurele werking-uitzetting.
- Bouwfysische dilataties in verband met thermische uitzetting van de afwerking in steenstrips.

Gebouwdilataties in het gevelzichtvlak worden overgenomen en dienen in de onderconstructie en de afwerking van de steenstrips te worden aangebracht, met een breedte van tenminste 10 mm. Deze gebouwdilataties afwerken met een duurzame kitvulling.

De dilataties in het Eter-Backer HD Systeem worden elke 12 m aangebracht en met een maximale oppervlakte van 144 m². De breedte van deze dilatatievoegen is tenminste 10 mm. Deze dilataties moeten in het gevelzichtvlak worden gerespecteerd en worden voorzien van een duurzame kitvulling. De bouwfysische dilataties in verband met de thermische uitzetting van steenstrips, dienen minimaal 5 mm te bedragen. Deze 5 mm voeg kan open worden gelaten of worden gevuld met een gecompriëerde band. Wordt vanuit esthetische redenen gekozen voor een voegbreedte van 10 mm dan dient deze voeg te worden afgewerkt met een duurzame kitvulling.

Bij projecten groter dan 250 m² geveloppervlak is het raadzaam een dilatatievoorstel te laten uitwerken door de systeemfabrikanten.

Overige verwerkingsvoorschriften

- De aanwijzingen en richtlijnen op de betreffende productbladen dienen onverkort te worden opgevolgd.
- Zie “algemene richtlijnen ondergrond”, “algemene richtlijnen poedertegellijmen” en “algemene richtlijnen tegelvoegmortels”.
- De toepassingsrichtlijnen van Eternit voor Eter-Backer HD.
- Het advies van Eternit voor het betreffende project.

Veiligheid

De veiligheidsinformatiebladen (VIB) van de betreffende producten zijn op aanvraag verkrijgbaar.

Dit advies is met de grootst mogelijke nauwkeurigheid opgesteld en uitgewerkt. Desondanks kunnen wij geen verantwoording accepteren, daar factoren buiten onze beoordeling en invloed zoals bouwkundige, constructieve en bouwfysische aspecten mede bepalend zijn voor het uiteindelijke resultaat. Omnicol garandeert echter wel de kwaliteit van de geadviseerde en geleverde producten. Omnicol gaat ervan uit dat u alle belanghebbenden binnen uw organisatie informeert / instrueert over de inhoud van dit advies.